

Р. А. Плешко, І. С. Зігунова

Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

УМОВИ ТА РЕСУРСИ ДЛЯ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ В ТУРЕЧЧИНІ

У статті розглянуто умови та ресурси Туреччини для розвитку індустрії туризму. Автором описано туристську інфраструктуру, а також історико-культурні і рекреаційно-туристські ресурси. Відображено великі зусилля турецького уряду і бізнесу, які зосереджені на розвиток сфери туризму. Можливості впровадження перспективних напрямів. Порівняння кількості річних прибутків для країни від туризму.

Ключові слова : туристські ресурси Туреччини, туристський потенціал, види туризму.

В статье рассмотрены условия и ресурсы Турции для развития индустрии туризма. Автором описано туристскую инфраструктуру, а также историко-культурные и рекреационно-туристские ресурсы. Отражено большие усилия турецкого правительства и бизнеса, которые сосредоточены на развитие сферы туризма. Возможности внедрения перспективных направлений. Сравнение количества годовых доходов для страны от туризма.

Ключевые слова: туристические ресурсы Турции, туристський потенціал, виды туризма.

The article considers the conditions and resources of Turkey for the development of the tourism industry. The author describes the tourist infrastructure, as well as historical, cultural and recreational and tourist resources. The great efforts of the Turkish government and business, which are focused on the development of tourism, are reflected. Possibilities of introduction of perspective directions. Comparison of the number of annual income for the country from tourism.

Key words: tourist resources of Turkey, tourist potential, types of tourism.

Туреччина – одна з найпопулярніших туристичних країн Середземноморського басейну. Основним плюсом даної країни це найдовший туристичний сезон у Європі, можливість отримання візи після прильоту, гарячі тури, екскурсії, доступні ціни і хороший відпочинок. Ця країна володіє значними рекреаційно-туристичними ресурсами. Все це дозволяє розвиватися туризму досить швидкими темпами.

Аналіз досліджень і публікацій. Питання розвитку туристичної індустрії в Туреччині досліджується у працях багатьох науковців. Одними з них є такі, як Є. Єремія, П. О. Маслак, В. О. Патійчук, С. Н. Морозова, А. Русанова, М. М. Капланець та інші. С. Н. Морозова проаналізувала розвиток основних видів туризму. М. М. Капланець досліджує туристсько-рекреаційні ресурси Туреччини.

Мета статті: дослідити умови та ресурси Туреччини для розвитку сфери туризму.

Виклад основного матеріалу. Туреччина має великий туристський потенціал. Особливо багато пам'яток часів стародавніх Греції та Риму, які викликають великий інтерес у іноземних туристів.

Місто Анкара є найважливішим торговим, промисловим та культурним центром Туреччини. І хоча вона не широко відома серед туристів через свою віддаленість від узбережжя, виняткові мандрівники відвідують її заради того, щоб ознайомитися з розмаїттям пам'яток. Тут збереглися старовинні будівлі римської епохи, є різні цікаві музеї і красиві мечеті.

Стамбул, колишній Константинополь – найбільше місто Туреччини і її головний порт. Жодна прогулянка по Стамбулу не обходиться без відвідування цього тріумфального представника архітектури часів Візантійської імперії – Собору Святої Софії – Айя-Софії [4]. Це єдине місто у світі, яке розташоване одночасно у двох частинах світу – Європі та Азії. Стамбул – це старий мегаполіс, який протягом своєї історії був столицею трьох великих імперій: Римської, Візантійської та Османської. Все це перетворило

Стамбул в один з найбільш захоплюючих міст світу з особливою культурною та історичною спадщиною. Завдяки цьому він має унікальний колорит і атмосферу [4].

Місто Мардін вважають одним з найцікавіших міст Південно-Східної Анатолії. Опинившись посеред вулиць Мардіна, можна почути розмови на різних мовах, а серед місцевих жителів зустріти асирійців, курдів, арабів, турків і вірмен. Пройшовшись по кафе і ресторанах, можна оцінити неймовірний асортимент національних страв [4].

Ізмір – місто на заході Туреччини на узбережжі Егейського моря. Є третім за величиною в країні (після Стамбула та Анкари) і другим за важливістю портом. Ізмір – це динамічний мегаполіс, що швидко зростає з багатою історією і великою кількістю молоді. Це місто з європейською середземноморською атмосферою рідкісне для Туреччини, де сучасні скляні фасади та широкі бульвари розташовані поруч з традиційними червоними черепичними дахами та давніми мечетями [4].

Туреччина всіляко докладає зусиль, щоб диверсифікувати свою рекреаційно-туристичну галузь, не обмежуючись лише пляжами та пізнавальним туризмом і намагаючись хоча б злегка позбутися яскраво вираженої сезонності в обслуговуванні туристів. Із цією метою сміливо починають реалізувати проекти розвитку лікувального і зимового видів туризму [5].

Звичайний пішохідний туризм відрізняють від сходжень на гірські масиви. Перший вид відпочинку демонструє ходьбу на мінімальну відстань – 5 км. по ландшафту із змінною висотою. Останній залучає відстані до 15 – 20 км., проходження яких вимагає присутності спеціального устаткування, особливо протягом зимового сезону. Гірський піший туризм може бути виконаний на будь-якій горі Туреччини. Головна особливість – відмінність в піднесенні, з яким можна натрапити уздовж маршруту, який може досягти 500 – 600 м [5].

Для спортивного туризму в Туреччині розвивають: дайвінг, рафтинг, риболовлю, джип-сафарі, яхтинг, польоти на повітряній кулі, віндсерфінг, гірськолижні траси та всі інші напрями. У Туреччині діє 14 полів для гри в гольф, 20 центрів лижного спорту й приблизно 40 пристаней для яхт [6].

Розглядаючи яхт-тури можна сказати що на яхтових прогулках, можливо побачити всю красу Середземного моря і його побережжя. Яхта в Туреччині це судно, яке нагадує невеликий одно-двощогловий парусник, але на дизельному ходу. Під час подорожі, на яхті пригощають смачним обідом з національних страв [6].

Популярність турецьких гірськолижних курортів зростає з кожним роком, а це, у свою чергу, викликає інтерес приймаючої сторони в будівництві нових. Кожного року на гірськолижних курортах Туреччини відкриваються нові готелі, а карти гірськолижних трас розширюються і доводиться регулярно їх оновлювати, щоб відзначити низку нових підйомників. Гірськолижні курорти Туреччини – відносно молоді, але відсутність традицій компенсується широким набором послуг, безпомилковою роботою обслуговуючого персоналу і гуманним відношенням до гостей [6].

Слід відзначити що країна є «скарбом» для аматорів екстремального туризму. У Туреччині є прекрасна можливість зайнятися дайвінгом, неймовірний підводний світ з його мешканцями приносить чимало незабутніх відчуттів і емоцій. Дайвінгом в Туреччині можна займатися двома способами:

- 1) При наявності міжнародного сертифікату, можна попросити дозвіл у місцевих властей на занурення в різних, спеціально відведених для дайвінгу місцях;

- 2) Можливість приєднатися до дайвінг-клубу, і тоді дозвіл на занурення не потрібен. Місць для занурень безліч. Найвідомішим по праву вважається Бордум. Бордум є ласим шматочком для дайверів [6].

Туреччина має величезні економічні можливості для розвитку туристичної галузі: порівняно молоде населення, зростаючий середній клас, дивовижна атмосфера старовини міст, яка приваблює мільйони

туристів, чудові природні ресурси, які є основою розвиненої туристичної індустрії.

Завдяки зусиллям уряду й туристичних організацій у сфері туризму Туреччина підвищує рейтинг на міжнародному ринку туризму. Дохід від туризму в 2019 році зріс на 17,0% порівняно з попереднім роком і досяг 34 млрд. 520 млн. 332 тис. Доларів [7]. Основний прибуток, який отримує держава – доходи від туризму.

До кінця 2017 року в Туреччині було зареєстровано 128 56 готельних підприємств. 9186 з цих підприємств були ліцензовані відповідними муніципалітетами, в той час як інші 3670 ліцензій було видано на ведення туристичної діяльності. Загальна кількість місць в цих готельних підприємствах перевищує 1 482 492. Нині в стадії реалізації знаходиться 281 проект з будівництва закладів розміщення, по завершенні фонд готельних місць в Туреччині, який зараз переживає дефіцит місць, поповниться 74 130 настільки необхідними новими місцями. З 2001 року кількість готельних мереж і груп в Туреччині зросла вдвічі і сьогодні досягло 165. Загальна кількість готелів в 165-ти готельних мережах Туреччини становить 824. Варто відзначити, що 82% мережевих і групових готелів належить місцевим власникам, лише 15% – іноземним власникам, а 3% готелів знаходиться в спільному володінні місцевих та іноземних партнерів [3]. Крім розвинутої туристичної інфраструктури, в Туреччині наявні унікальні історико-культурні та рекреаційні ресурси. В області релігійного туризму Туреччина є однією з небагатьох країн світу, на території якої розташовані пам'ятки декількох найбільших релігій. Із загальної кількості в 316 об'єктів старовини 167 відносяться до ісламу, 129 – до християнства і 20 – до іудаїзму. Протяжність берегової лінії Туреччини становить 7 200 км; країна займає 2-е місце серед 38 країн за кількістю пляжів, зазначених синім прапором - всього тут 454 таких пляжі. З точки зору можливостей геотермального туризму Туреччина входить в сімку кращих країн в світі і займає 1-е місце в Європі, маючи в своєму розпорядженні 1 500 термальними джерелами. Загальна кількість готельних

місць на різних термальних СПА-курортах досягла 55 140. За даними рейтингового агентства Forbes Travel, місто Стамбул, входить до 10-ти найбільш відвідуваних туристами міст світу (6-е місце) [3].

Турецький уряд 2007 року розробив Стратегію розвитку туризму Туреччини до 2023 року, спрямовану на посилення співробітництва між державним і приватним секторами у сфері розвитку туризму, підвищення впізнаваності, значимості, рентабельності туристичних курортів країни, що й передбачає створення світового бренду «Туреччина – курорт». Важливим завданням стратегії розвитку галузі до 2023 року є як мінімум подвоєння кількості туристів і обсягу прибутку від туристичної діяльності [9], щоб за цими показниками потрапити в першу п'ятірку країн світу.

Висновки. Туреччина має всі передумови для розвитку туризму як сфери обслуговування. Турецька Республіка є однією з найсучасніших туристичних країн світу з важливим геополітичним розташуванням, природні та техногенні ресурси, які сприяють розвитку міжнародного туризму. Успішний розвиток туризму в країні має значний вплив на основні галузі народного господарства, надає значні можливості для зайнятості шляхом створення нових робочих місць, розвитку інфраструктури рекреаційного та туристичного комплексу країни. На розвитку сфери туризму зосереджені величезні зусилля турецького уряду та бізнесу, наслідком чого є сталий розвиток туризму.

Список використаних джерел

1. Єремія Г. Особливості розвитку туризму в Туреччині. Вісник Львівського університету. Серія географічна. 2013. Випуск 43. Ч. 2. с. 34 – 38.
2. Масляк П. О. Країнознавство: Підручник. К.: Знання, 2008. 292 с.
3. World Travel & Tourism Council (WTTC) (2019), Turkey World Travel & Tourism Council. Travel & Tourism, Economic impact 2018, London, United Kingdom.

4. URL: <https://mandry.club/>
5. URL: <https://tourlib.net>
6. URL: <http://rc.invest.gov.tr/ru-RU/sectors/Pages/WellnessAndTourism.aspx>.
7. URL: <https://www.toleyis.org.tr/>
8. URL: <http://kapital.kz/kapital-style/9076/turciya-2023-diversifikaciya-turizma.html>